

A FEHÉR EPERFA

(WHITE MULBERRY)

Zoltán György
Zol-Gém Kft.

A fehér eperfa fűrészipari feldolgozása problémamentes, a hordódongák készítésekor alkalmas a tükrös vágásmódra. Gőzöléssel a faanyag jól hajlítható. Édes ízű, fehér termése júniusban érik.

A trópusokon és a mérsékelt égöv melegebb részén honos (moarceare) gazdag családjának 1700 faja ismert. Ezen belül a mérsékelt égövi *Morus* nemzetség mindössze 17 fajjal rendelkezik, közülük részletesen csak a fafeldolgozásban is szerepet betöltő fehér eperfával foglalkozunk.

SZÁRMAZÁSA, ELTERJEDÉSE

A fehér eperfa őshazája Délkelet-Ázsia, főként Kína, ahol az alföldi területektől a 3300 méteres területekig megtalálható. Melegkedvelő, fényigényes faj. Kedveli az üde, mély, humuszban gazdag talajokat, de homokos és löszös területeken is jól megterem. Európában a XVI. századtól ültetik. Az Osztrák–Magyar Monarchia idején útjainkat gyakran szegélyezte.

A XIX. században a selyemhernyó-tenyésztés céljára hazánkban is sok eperfaültetvény létesült, azonban az amerikai fehér medvelepke károkozása

a XX. században ezeket tönkretette. Hazánkban elvadultan előfordul alföldi ligeterdőkben és üde tölgyesekben, akácokban.

A TÖBBIEK

Hasonlóként említendő a hazánkban is előforduló fekete eperfa (M. Nigra), mely kis növésű, savanykás és fekete gyümölcsű. A Kaukázus, Kis-Ázsia és Irán térségéből származó fa. Észak-Amerikában honos a narancs-eperfa (Maclura-pomifera), melynek gyümölcse kizárólag külsőleg egy nagy zöld narancsra emlékeztet. Nálunk parkokba és utak mentén, kemény, szúrós tövisei miatt élő sövényekbe ültetik. Nagy méretű fává is megnőhet. Fája a fehér eperfára hasonlít, de gesztje élénk narancssárga. Megemlítjük még a Kelet-Ázsia mérsékelt övi és szubtrópusi területeiről származó papír eperfát (Broussonetia-papyrifera), mely közepes termetű, hazánkban is megtalálható parkfa, Ázsiában a kérgének rostjaiból papírt, kötelet, textilt készítenek. Színe, megjelenése miatt a fehér akác és a fehér eperfa anyaga könnyen összetéveszthető,

nagy különbség, hogy a fehér akác nagy edényei tillisszel tömítettek, míg a fehér eperfa pólusai jellemzően nyitottak.

AZ ÉLŐ FA JELLEMZŐI

A fehér eperfa 15–18 méter magasra nő. Mellmagassági átmérője elérheti a 0,3–0,4 métert. Kérgé fiatalon sima, később hosszán repedezett, szürkésbarna színű. Édes ízű, fehér termése júniusban érik. Kiválóan sarjad. Levele a selyemhernyó legfőbb tápláléka. A keskeny sárgásfehér, világos szíjács élesen elhatárolódik az arany vagy csokoládébarna gesztől, amely a fény hatására megsötétedik, és a mahagónira emlékeztető vörösbarna árnyalatot vesz fel. Bélsugarai szabad szemmel is jól láthatók. Az akác fajtától jól elkülöníthető, a látható bélsugarak és a ritkábban tilliszes nyitott edények alapján. Magas tannintartalmú, tartós fa. Fülledésre nem hajlamos. Az élő fánál azonban gyakori a bélkorhadás.

MEGMUNKÁLÁSI SAJÁTOSSÁGOK

Az eperfa lassan szárad, mester-séges szárításkor könnyen reped, vetemedik, így a tölgyeknél alkalmazott lassú menetrend javasolható. Az eperfából nemes rajzolatú késelt furnérok is készíthetők. Fűrészipari feldolgozása problémamentes, a hordódongák készítésekor alkalmas a tükrös vágásmódra a széles bélsugarak miatt. Gőzöléssel a faanyag jól hajlítható.

Mechanikai megmunkálása szerszám-, energiaigényes, de jól esztergályozható, faragható. Magas csersavtartalma miatt oxidatív (vassal érintkezve elszíneződhet).

Ragasztása problémamentes, szépen felületkezelhető, jól polírozható. Az elmúlt évszázadokban a feldolgozása nagy jelentőségű volt a szerszám- és kocsigyártásban, a hordókészítésben, a hajóépítésben, és a bútorgyártásban egyaránt. ■

HATÉKONYSÁG, INNOVÁCIÓ ÉS AUTOMATIZÁLT FOLYAMATOK ROBLAND BM 3000

- A bútorgyártás forradalmi megoldása
- A legidőrablóbb folyamat leggyorsabb megoldása a BM 3000-rel
- Nútolás, marás és fúrás egy géppel
- Visszatérő méretek mentése, villámgyors ismétlés aktiválásának programozása
- A megmunkálás egészen 300 x 100 mm-től 3000 x 900 mm-ig lehetséges

Ajánlatkérés a www.palszander.hu oldalon vagy a gep@palszander.hu címen!

Látogasson el áruházunkba és nézze meg a gépet!

www.palszander.hu

HU-1181 Budapest, Besence u. 14. Tel.: +36-1/770-7017, gep@palszander.hu